Maand van de Geschiedenis, oktober 2026

Thema ‘Lichaam & Geest’.

Het grootste geschiedenisevenement van Nederland biedt honderden activiteiten in musea, bibliotheken, archieven en andere instellingen. De bibliotheek van het Regionaal Archief Alkmaar sluit graag aan met deze lijst, die aansluit bij het thema “Lichaam en Geest”. Het is een selectie uit de vele boeken en artikelen die gaan over gezondheid, ziekte, schoonheid en hygiëne.

Gezondheid

2000 jaar Nederlanders in ziekte en gezondheid / door H. de Waardt. - Zwolle : Waanders, 2009. - Utrecht : Museum Catharijneconvent. - [29] pagina’s : illustraties. - ISBN 978-90-4002185-5. (Geloof in Nederland ; 9)

Tien eeuwen Alkmaar, de Alkmaarders en hun gezondheid / tekst: G. Valk. - Zwolle : Waanders, 1987. - Alkmaar : Gemeentearchief, 1987. - [24] pagina’s : illustraties. - ISBN 90-6630-757-9. (Ach lieve tijd ; 2)

650 jaar ziekenzorg in Alkmaar: 1341-1991 : hoofdstukken uit de geschiedenis en voorgeschiedenis van de Alkmaarse zieken- en gezondheidszorg / door G.N.M. Vis. - Alkmaar [etc.] : Medisch Centrum Alkmaar [etc.], 1991. - 185 pagina’s : illustraties. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 90-6550-344-7

Lijf en leden : gender en het historische lichaam / redactie: Zina Dubbe ... [en anderen]. - Amsterdam : Aksant, 2008. - 201 pagina's : illustraties ; 24 cm. - Met literatuuropgave. - (Jaarboek voor vrouwengeschiedenis. ; 28). - ISBN 978-90-5260-310-0

Geestelijke gezondheid

Gesticht in de duinen : de geschiedenis van de provinciale psychiatrische ziekenhuizen van Noord-Holland van 1849 tot 1994 / onder red. van J. Vijselaar. - Hilversum : Verloren, 1997. - 317 pagina’s : illustraties. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 90-6550-541-5

De halve van Egmond : liever een marathon dan een burn-out / Bram Bakker. - Amsterdam [etc.] : Arbeiderspers, 2006. - 160 pagina’s - Omslagtitel. - Hoofdstuk 9, pagina 49-57: Egmond 2006.

Gender en gekte : van object tot representatie / redactie: Gemma Blok ... [en anderen]. - Amsterdam : Aksant, 2010. - 191 pagina's : illustraties ; 24 cm. - Met literatuuropgave. - ISBN 978-90-5260-377-3. (Jaarboek voor vrouwengeschiedenis. ; 30)

De krankzinnigenverzorging in Alkmaar in de eerste helft van de 19de eeuw / door P. Smit. - 2004. - Oud Alkmaar, jrg. 28 (2004), nr. 1, pagina 9-17, illustraties. - Met lit. opg.

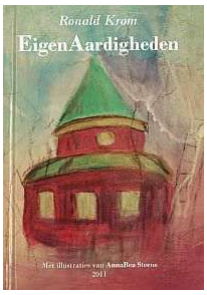

EigenAardigheden / Ronald Krom ; met illustraties van AnnaBea Steens. - Heiloo : GGZ Noord Holland Noord, 2011 (Heiloo : Drukkerij De Dijk). - 204 pagina's : illustraties ; 22 cm. - De auteur beschrijft in korte observaties zijn ervaringen met cliënten in de geestelijke gezondheidszorg. - ISBN 978-90-817701-0-1

Huize Overweg : eerste sanatorium voor tbc-patiënten in Nederland : herstellingsoord in burgemeesterswoning Heiloo / door P. Smit. - 1995. - Amice, jrg. 1 (1995), nr. 6, pagina's 9-11, illustraties.

De genoegzaamheid van het natuurlijk gezond verstand : prijsverhandelingen over godsdienst, zedenkunde en burgerlijke maatschappij in Nederland aan het einde der 18e eeuw / door P.P. de Quay. - Den Haag : Sdu Uitgevers, 2000. - 161 pagina's. - Met literatuuropgave, reg. - (Nederlandse cultuur in Europese context ; 19) ; (IJkpunt 1800 ; 4). - ISBN 90-12-08953-0

Schoonheid en hygiëne

Schoon en net : hygiëne in woning en stad : de cultuurgeschiedenis van bad en toilet / door J. Roding. - 's-Gravenhage : Staatsuitgeverij, 1986. - 88 pagina's : illustraties. - Met literatuuropgave.

Lekker fris! : honderd jaar gezondheid, schoonheid en fatsoen / M. Groffen. - Amsterdam : Sun, 2009. - 319 pagina's : illustraties. - Uitg. bij de tentoonstelling, Historisch Museum Rotterdam, Het Schielandshuis, februari 2009 - oktober 2009. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 978-90-8506-607-1

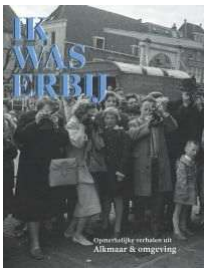

Een geschiedenis met een luchtje / Jesse van Dijl. - 2020. - In: Ik was erbij, deel 3. - Alkmaar : Regionaal Archief Alkmaar, 2020. - Pagina 36-39, illustraties. - Betreft openbare toiletten en urinoirs in Alkmaar. (Ik was erbij, deel 3)

Gewapend met schoonheid : vrouwen en macht sinds de Middeleeuwen / concept, samenstelling, onderzoek, beeld- en eindredactie Yvonne Molenaar ; auteurs Hélène Bremer ... [en anderen]. - Muiden : Stichting Rijksmuseum Muiderslot, 2018. - 72 pagina's : illustraties ; 28 cm. - Uitgegeven ter gelegenheid van de tentoonstelling "Gewapend met schoonheid". - ISBN 978-90-828506-0-4

Ziekten en epidemieën

De gave Gods : de pest in Holland vanaf de late Middeleeuwen / Leo Noordegraaf en Gerrit Valk. - 3e herziene druk. - Amsterdam : Prometheus, 2020. - 285 pagina's : illustraties ; 22 cm. - 1e druk: Bergen : Octavo, 1988. - Met literatuuropgave. - ISBN 978-90-446-4595-8

Geen muggen, geen malaria / Diederik Aten. - 2020. - In: Ik was erbij, deel 3. - Alkmaar : Regionaal Archief Alkmaar, 2020. - Pagina 14-17, illustraties. (Ik was erbij, deel 3)

Rampen en plagen in Nederland 1400-1940 : pestbacillen, paalwormen en plunderende Moskovieters / door C. van der Heijden. - Zaltbommel : Kempen Uitgevers, 2004. - 200 pagina’s : illustraties. - Met literatuuropgave. - ISBN 90-6657-232-9

De stille stad : Alkmaarders en corona / initiatiefnemer: Rob Komen ; redactie Jaap van Kesteren ; met tekeningen van Kees Oosterbaan. - [Amsterdam] : New Brave Books, 2021. - 120 pagina's : illustraties ; 24 cm. - Bundel met verhalen, gedichten en foto's van Alkmaarders over hun ervaringen met de coronapandemie. - ISBN 978-94-643-5488-1

Verslaving

De jenever! Vloek over dien drank! : de strijd tegen alcohol in kinder-, jeugd- en schoolboeken 1850-1930 / Berry Dongelmans. - Amsterdam : Stichting Geschiedenis Kinder- en Jeugdliteratuur, 2024. - 26 pagina's : illustraties ; 21 cm. - Met literatuuropgave. (De waare rijkdom ; 24)

Brouwen, branden en bedienen : productie en verkoop van drank door vrouwen in de Noordelijke Nederlanden, circa 1500-1800 / Marjolein van Dekken. - Amsterdam : Aksant, 2010. - 291 pagina’s : illustraties. - Proefschrift Vrije Universiteit Amsterdam. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 978-90-5260-361-2. (Vrouwen en werk in de vroegmoderne tijd)

De invloed van alcoholische dranken op het menschelijk lichaam / door A.C.J. Snijders. - Amsterdam : Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, 1891. - 31 pagina’s. - (Volksgeschriften der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen ; 15)

Drinken, drank en dronkenschap : vijf eeuwen drankbestrijding en alcoholhulpverlening in Nederland : een historisch-sociologische studie / door J.C. van der Stel. - Hilversum : Verloren, 1995. - 552 pagina’s : illustraties. - Proefschrift Utrecht. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 90-6550-521-0

Weg en werk, een eeuw drankbestrijding : ontwikkelingsgang van de Nederlandse Vereniging tot Afschaffing van Alcoholhoudende Dranken, geschetst ter gelegenheid van haar 100-jarig bestaan / door K.F. Proost. - Utrecht : Centraal Bureau N.V., 1941. - 161 pagina’s : illustraties. - Met register.

Ziek of zwak : geschiedenis van de verslavingszorg in Nederland / Gemma Blok. - Amsterdam : Nieuwezijds, 2011. - 292 pagina’s - Geschiedenis van de drank- en drugshulpverlening in Nederland in de periode 1890-1990. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 978-90-5712-304-7

Filosofie - geesteswetenschappen

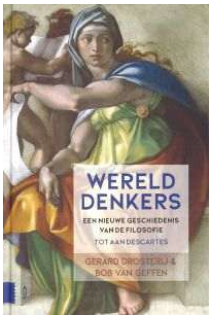

Werelddenkers : een nieuwe geschiedenis van de filosofie, tot aan Descartes / Gerard Drosterij en Bob van Geffen. - Amsterdam : Amsterdam University Press, 2023. - 870 pagina's en 32 ongenummerde pagina's met illustraties : illustraties ; 24 cm. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 978-90-4855-854-4

Spinoza : een paradoxale icoon van Nederland / Henri Krop. - Amsterdam : Bert Bakker, 2014. - 821 pagina's : illustraties. - Met literatuuropgave, register. - ISBN 978-90-351-3871-1

Groote denkers over staat en recht (van Plato tot Kant) / door J.J. von Schmidt. - Haarlem : De Erven F. Bohn, 1934. - VIII, 248 pagina’s. - (Volksuniversiteitsbibliotheek ; 60)

De geest is meer dan het lichaam : opstellen over geschiedenis en cultuur / A.T. van Deursen ; samengesteld door Ton van der Schans. - Amsterdam : Bert Bakker, 2010. – 286 pagina’s. – Met literatuuropgave, register. – ISBN 978-90-351-3602-1

Radicale verlichting : hoe radicale Nederlandse denkers het gezicht van onze cultuur voorgoed veranderden / J.I. Israel ; [vert. uit het Engels: E. Krikke]. - Franeker : Van Wijnen, 2005. - 944 pagina’s : illustraties. - Met literatuuropgave, register. - Vert. van: Radical enlightenment: philosophy and the making of modernity. - Oxford : Oxford University Press, 2001. - ISBN 90-5194-239-7

Benieuwd of er nog meer over dit onderwerp in de collectie zit?
Zoek in de **bibliotheekcatalogus** van het Regionaal Archief. Alle publicaties zijn op te vragen en in te zien in de studiezaal en/of te lenen.